

dertill jemväl föranledd af de önskningsar, flere af mina kommittenter i fråga härom yttrat, värdsamt hemställa och föreslå,

att Riksdagen måtte till pröfning företaga och för sin del godkänna här ofvan omförmälda, af en ledamot i komitéen för utarbetande af förslag till förändrade stadganden för betryggande af egande-, pant- och nyttjanderätt till fastighet, särskildt afgifna förslag till:

- 1:o Förordning om lagfart med fastighetsfång;
- 2:o Förordning om inteckning i fast egendom;
- 3:o Förordning om vissa lagförändringar och andra föreskrifter i sammanhang med förändrade stadganden angående lagfart med fastighetsfång och inteckning i fast egendom; samt
- 4:o Reglemente, hvarefter faste- och inteckningsböcker skola inrättas och föras.

Slutligen anhåller jag, att denna motion måtte för förberedande handläggning till Lag-Utskottet öfverlemnas.

Stockholm den 26 Januari 1872.

J. Sjöberg.

N:o 103.

Herr **A. Törnfeldt**: *Om indelningsverkets ombildande och antagande i sammanhang dermed af värnepligtslagen, hufvudsakligen enligt det af Kongl. Maj:t vid nästlidna urtima Riksdag framlagda förslag.*

Då bördan af landets försvarsväsende nu är lika ojemnt fördelad på de olika folkklasserna som på sjelfva intressenterne i det så kallade indelningsverket;

då denna så väl som all annan orättvisa aldrig blir rättvis genom sin ålder och således hvarken staten eller de oroterade klasserna kunna på grund

deraf tillmäta sig någon rätt, så mycket mindre som knektekontraktet bröts genom bevaringslagens antagande tvärtemot Bondeståndets protest;

då det är Riksdagens pligt att, der orättvisor, vare sig på lagstiftningsväg eller genom medelst list och våld uppkommen häfd, inrotat sig, utplåna dem, att icke något skäligen missnöje må gro och växa upp till inbördes hat, förlamande samhällsandan och nationalkraften, som så väsendtligen bero af samdrägt;

då de oroerade ej kunna, utan att oförsynt ådagalägga ej blott "egennytta" utan någonting ännu värre — politisk orättrådighet, vägra sitt deltagande i soldatbördan;

då det icke egnar sig väl för soldaten att vara jordbrukare, enär, om han skall blifva en sannskyldig ledare för de värnpligtige, han måste använda jordbrukstiden till militäroföningar, derunder med oro lemnande sin jords skötsel åt andra;

då likväl så många äro af den tron, att soldaten dock bör hafva fast bostad för att ej blifva lösdrifvare, men det är både för honom och samhället bäst, att han sättes i tillfälle att sjelf bereda sig bostaden, för att kunna ega densamma hela sin lifstid;

då soldaten bör vara sådan, att han gör militäryrket till hela sitt lifs uppgift, och det således är högst oriktigt att afskeda honom i hans bästa klangår, då han ännu kan vara till stor nytta såsom ledare för reserv och landstorm;

då det ej erfordras större nummerstyrka för staminfanteri än 600 man i regemente och 300 man i korps, för att utgöra tillräcklig korporalskader och speciella befattningar för arméns krigsfot;

då det illusoriska hoppet att kunna genomdrifva en ny organisation på den gamla förhatliga grunden nu bör vara skingradt;

då slutligen försvarsfrågan icke kan falla, så väl af sin egen vikt som deraf, att representationen är regeringen och landet skyldig ett annat svar än urtima Riksdagens tvära, toma nej;

så får undertecknad, i enlighet med mitt yttrande om saken vid sistlidna lagtima äfven som vid urtima Riksdagen, värdsammast föreslå följande

Ombildning af indelningsverket och värnpligten.

§ 1.

Indelningsverket, omfattande rust- rote- och båtsmanshållet, upphäfves efter 15 år från denna lags antagande. Under denna öfvergångstid fullgöre

rust- och rotehållare sina förpligtelser, vid de ledigblifvande numren med vakansafgift efter länets medelmarkegång, men vare efter öfvergångstidens slut frie från alla nu åliggande onera i indelningen, dock mot vilkor af alla därför beviljade förmånens återgång till staten och hemmanens upptaxering till fulla värdet.

§ 2.

Staminfanteriets nummerstyrka inskränkes till 600 man i hvarje regemente och 300 man i hvarje korps, hvadan all rekrytering upphöre tills denna inskränkning vunnits.

§ 3.

1. Soldaterna fördelas på alla kommunerna inom truppens stånd i proportion af hemmanens antal.
2. Soldat vare pliktig att bo inom den kommun, han blifvit tilldelad.

§ 4.

1. Alla hemman inom kommunen indelas till lika många kretsrotar som kommunen bör hafva liniesoldater, och hvarje sådan rote vare, efter öfverenskommelse eller lottning om turen mellan hemmanen inom roten, skyldig att till soldaten, tjänande eller afskedad, när han sådant begär, upplåta, för hela hans lifstid, ett kvadratref god åker eller mera i mån af sämre beskaffenhet, jemte byggnadsplan, mot årlig ersättning, 6 R:dr, hvilka erhållas vid kronouppbördsrådet genom afdrag på soldatens lön eller pension.

2. Kavalleriets hästar anskaffas af staten och utackorderas genom entreprenadauktion för den tid de ej i tjensten nyttjas.

3. Denna nya indelning tage, utan hinder af öfvergångstiden i § 1, sin början, så snart ny rekryt behöfver antagas i stället för afgangens soldat.

§ 5.

1. Vederbörande militärbefäl ege antaga frivillig rekryt, helst inom kommunen boende, högst 25 år gammal beväringsskarl, som fullgjort de 3 första årens exercis med beröm både i militäriskt och moraliskt afseende, samt kan väl läsa, skriva och räkna minst qvatuor species i enkla tal.

2. Legan, bestämd till 50 R:dr, qvitteras i det ömsesidigt underskrifna kontraktet, hvaraf rekryten får ett exemplar såsom fullmakt, det andra insändes till Konungens Befallningshafvande för inregistrering och kontroll.

§ 6.

1. Staten bekoste och tillställe soldaten uniform, beväpning och annan utredning samt nummerhästens ekipering, hvilka persedlar endast i tjensten få nyttjas.

2. Soldat anskaffe sina öfriga klädespersedlar och skodon, och åtnjute för begagnandet i tjensten den slitningsersättning, som öfverensstämmer med statens kostnad derför.

3. Soldat vare ej skyldig att utom tjensten bära annat af uniformen än den enkla hufvudbonaden, som han för sådant ändamål bör sjelf bekosta.

§ 7.

1. Soldat tjene i linien till fyllda 40 lefnadsår mot at staten vid krono-uppbördsmötet erhållen årslön, 200 R:dr, sedan i reserven till fyllda 50 år, derefter i landstormen till fyllda 60 år, i båda sista fallen mot på samma sätt erhållen årslön, 40 R:dr, och daglön, 2 R:dr, för hvarje dag han är utkommenderad.

2. Soldat, som tjenat så länge han förmår, erhålle pension, 40 R:dr; men icke, om han för annan sjukdom än under kommendering iråkad oförsel nödgats i för tid lemna linietjensten, i hvilket fall kommunen bör sörja för honom.

3. Soldat, som för någon förseelse afskedas ur linien, inträde åter i sin åldersklass hos de värnpliktige och förlöre åker och byggnadsplan enligt § 4 mom. 1; sammalunda den, som efter 7 tjensteår i linien på begäran, som får göras endast i fredstid, erhåller afsked, hvilken dessutom sätte i sitt ställe annan krigsduglig karl med samma förpligtelser, lön och förmåner, men utan lega från statens sida.

4. Afskedad soldat eller den äldste bland landstormens eller reservens soldater ege förmånsrätt inom kommunen till anställning såsom kyrkovaktare, orgeltrampare med flera dylika tjänster, som ej hindra påkallad krigstjänst.

5. Vid reservens och landstormens tjenstgöring bäre soldat samma drägt som truppen, men med begagnande af liniens enkla hufvudbonad.

6. Afliden soldats rättsinnehafvare åtnjute hans förmåner till tjenste- eller pensionsårets slut den 25 Mars.

§ 8.

Redan antagen soldat, ej öfver 30 år gammal, som vill öfvergå från den gamla till den nya indelningen, ege rätt dertill, och erlægge roten i så-

dant fall vakansafgift, som i § 1 säges, och upplåte dess hemman tillika i den nya indelningen åker och byggnadsplan enligt § 4 mom. 1.

§ 9.

Extra roteringen, såsom hvarken behöflig eller rättvis sedan alla lika deltaga i försvaret, upphöre med öfvergångstidens slut enligt § 1.

§ 10.

Landtförsvarets organisation och aflöning vare sådana de blifvit af Kongl. Maj:t föreslagna vid urtima Riksdagen sistlidet år.

Då det vore lika olämpligt som orättvist att använda värnpligtige vid särskilda vapen, som erfordra olika lång öfningstid;

då näringarne, särdeles jordbruket, ej kunna utan stor förlust undvara ungdomen under 82 dagars öfning;

då öfningen kan på kortare tid blifva lika god, om obligatorisk skjut-öfning inom kommunerna på söndagseftermiddagar inrättas, så att mötena behöfva begagnas endast till inhemtande af manövervana;

då sjelfva ordet värnpligt antyder endast landets försvar, men icke något utländskt krig, som vore dåraktigt af vårt lilla, genom hafvet isolerade land;

så får jag värdsammast föreslå värnpligtslagens antagande med följande formulering:

Så vida förutstående ombildning af indelningsverket varder af begge statsmakterna antagen, vill Riksdagen äfven antaga Kongl. Maj:ts vid urtima Riksdagen sistlidet år föreslagna värnpligtslag, dock med den förändring att de värnpligtige icke begagnas vid andra vapen än infanteri och sjövapen, och att deras öfningstid under de 3 första åren inskränkes till 60 dagar, samt med det tillägg att de icke få föras utom de förenade rikenas gränser.

Jag anhåller om remiss till särskildt Försvars-Utskott.

Stockholm den 27 Januari 1872.

A. Törnfeldt.